

Handläggare
Christina Koistinen
Telefon: 0850812196

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
20 februari 2020

Remiss av departementspromemoria Bättre studiestöd till äldre

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2019/1996

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringskansliet har tagit fram ett förslag till åtgärder inom studiemedelssystemet för att främja omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna. I promemorian framgår bland annat att möjligheten att vidareutbilda sig eller omskola sig högre upp i åldrarna ska utökas. Det ska ges mer generösa villkor för detta inom studiemedelssystemet. Åldersgränsen för rätt till studiemedel föreslås höjas från 56 till 60 år och återbetalningstiden för studielån justeras med motsvarande tid.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att förbättra möjligheterna för äldre att kunna studera. Förslaget om höjda åldersgränser för rätt till studiemedel och ändring av reglerna för återbetalning innebär att många fler ges möjlighet att studera och att fler kan ändra inriktning på och ställa om sitt arbetsliv. De grupper som står allra längst ifrån arbetsmarknaden saknar ofta grundskole- eller gymnasiekompetens.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Bättre studiestöd till äldre” till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 21 februari 2020.

Promemorian har även remitterats till arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, stadsledningskontoret och till stadsdelsnämnderna i Skarpnäck och Spånga-Tensta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab i samverkan med sociala avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen

och pensionärsrådet den 10 februari och i rådet för funktionshinderfrågor den 11 februari 2020.

Ärendet

I april 2019 beslutade Regeringskansliet att ta fram förslag till åtgärder inom studiemedelssystemet för att främja omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna. Uppdraget bygger på januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Liberalerna på statlig nivå.

Av överenskommelsen framgår bland annat att möjligheten att vidareutbilda sig eller omskola sig högre upp i åldrarna ska utökas. Det ska ges mer generösa villkor för detta inom studiemedelssystemet och det ska senast ingå i budgetpropositionen för 2021.

I promemorian nämns att medellivslängden ökar och pensionsåldrarna höjs. Detta leder till att det både finns samhälleliga och individuella behov av att arbeta högre upp i åldrarna. För att det ska vara möjligt att arbeta längre krävs att det är möjligt att kompetensutveckla sig och ställa om under en större del av livet. Det krävs även att den som funderar på att studera har möjlighet att finansiera sina studier, så att hen både ser utbildning och studiefinansiering som ett tilltalande alternativ. Dessutom finns det en ökad efterfrågan på både utbildning och studiestöd bland äldre. Mot bakgrund av detta föreslås att åldersgränsen för rätt till studiemedel ska höjas från 56 till 60 år och att återbetalningstiden för studielån justeras med motsvarande tid.

Samtidigt som åldersgränserna för rätt till studielån föreslås höjas föreslås även att åldersgränserna för återbetalning av studielån höjs. Om inte även åldern för beräkning av återbetalningstiden höjs ska hela årsbeloppet annars debiteras den låntagare som blir 61 år. Återbetalningstiden för det nya lånet bör vara 25 år eller det lägre antal år som återstår till utgången av det år då låntagaren fyller 64 år. Studielån som inte har betalats vid utgången av det år då låntagaren fyller 71 år föreslås skrivas av. Den nya regeln har bedömts att på ett acceptabelt och rimligt sätt upprätthålla principen om att lån ska återbetalas.

De ändrade bestämmelserna föreslås börja gälla under 2021.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på förslaget att förbättra möjligheterna för äldre att kunna studera. För att göra det möjligt för fler att studera är det därför centralt att det finns bra möjligheter till finansiering av studierna. Förslaget om höjda åldersgränser för rätt till studiemedel och ändring av reglerna för återbetalning innebär, enligt förvaltningen, att många fler ges möjlighet att studera och att fler kan ändra inriktning på och ställa om sitt arbetsliv.

Utbildning är nyckeln till många av framtidens jobb och konkurrenskraft, men också till människors möjlighet att få arbete och vara självförsörjande. De grupper som står allra längst ifrån arbetsmarknaden saknar ofta grundskole- eller gymnasiekompetens.

För att göra det möjligt med omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna är det bra att samhället ta ansvar så att det är möjligt att studera i olika skeden av livet.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Bilaga

Departementspromemoria Bättre studiestöd till äldre

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-02-03